

VICE MINISTER PRESIDENT
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVII

1. Inleiding

Het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVII werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 en van 13 januari 2017 met het oog op een adviesaanvraag bij de VLOR, de SERV en het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming-Syntra Vlaanderen enerzijds en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners anderzijds.
(VR 2016 2312 DOC.1536/1bis, DOC.1536/2ter en DOC.1536/3ter)
(VR 2017 1301 DOC.0017/1bis)

De VLOR gaf advies op 26 januari 2017. De SERV heeft advies gegeven op 25 januari en 6 februari 2017 en SYNTRA-Vlaanderen gaf advies op 27 januari 2017.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners hebben geleid tot de volgende protocollen :

-Protocol nr. 49 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergaderingen van:

- sectorcomité X, onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
- comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling 2, onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- overkoepelend onderhandelingscomité voor het vrij gesubsidieerd onderwijs; op 31 januari, 7 februari en 14 februari 2017.

-Protocol nr. 76 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs op 31 januari, 7 februari, 14 en 16 februari 2017.

-Protocol nr. 67 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 31 januari, en 14 februari 2017.

2. Overzicht van de wijzigingen

Naar aanleiding van de voormelde adviezen en onderhandelingen met de sociale partners zijn een reeks aanpassingen aan het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVII aangebracht.

Hierna volgt een overzicht van de voornaamste wijzigingen en toevoegingen.

Basis- en secundair onderwijs

Taalonderwijs in het lager onderwijs

Voor het onderwijs van Duits en Engels vanaf het derde leerjaar in het gewoon lager onderwijs, wordt de terminologie van leergebieden geschrapt.

Genadejaar internaten

Er wordt nu voor internaten en tehuizen een regelgeving ingeschreven inzake een genadejaar. Daarbij is een belangrijke planlast verminderd omdat het indienen van een dossier met bewijzen inzake bijzondere omstandigheden om een afwijking te bekomen op de leerlingennormen, wegvalt.

Beroepscommissies

De artikelen rond beroepscommissies zijn geschrapt. Het thema zal terug opgenomen worden naar aanleiding van de evaluatie van het decreet rechtspositie van de leerling.

Secundair onderwijs

Studiebewijs deeltijds secundair onderwijs

In een centrum van dbso krijgt een leerling die een individueel aangepast curriculum volgt normaal gezien een attest van verworven competenties.

Dit wordt net als voor het voltijds secundair onderwijs, aangevuld met de bepaling, dat nadat het individueel curriculum gelijkwaardig is verklaard door de onderwijsinspectie, er ook een regulier studiebewijs van het dbso kan uitgereikt worden.

Lesbijwoning

Een leerling van het buitengewoon secundair onderwijs die de lessen bijwoont in het gewoon secundair onderwijs, kan maximaal op schooljaarbasis gemiddeld halftijds een deel van de vorming bijwonen in het gewoon onderwijs.

Volwassenenonderwijs

Rationalisatie

De bepalingen inzake de rationalisatie van de centra voor volwassenenonderwijs worden als volgt aangepast. De algemene norm wordt vastgesteld op 700.000 uren cursist (LUC) met uitzonderingen voor:

- a. De CVO's binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of in de, rand- en taalgrensgemeenten (525.000 LUC);
- b. De CVO's gelegen in één van de mijngemeenten in Limburg (525.000 LUC);
- c. CVO's die op 1 februari 2017 een uniek studiegebied aanbieden (200.000 LUC);
- d. De volledig nieuwe CVO's voldoen aan een norm van 850.000 LUC.

Met deze nieuwe normen worden de volgende doelstellingen bereikt:

- Zichtbaarheid van het volwassenenonderwijs vergroten;
- Maximaal inspelen op de noden en behoeften van de cursist;
- Cursisten volledige trajecten aanbieden;
- Noden specifieke doelgroepen beter invullen;
- Infrastructuur efficiënter benutten;
- Kansen professionalisering en inzetbaarheid personeel vergroten;
- Integratie van logistieke en administratieve taken – rationeel financieel beheer.

Die doelstellingen zijn duidelijk in het belang van de cursist. De maatregel beoogt het aanbod niet te verminderen maar is er in tegendeel op gericht het te vergroten. Het is de bedoeling om voldoende grote centra te hebben die, in het belang van de cursisten, een rationeel aanbod met volledige trajecten kunnen doen dat evenwichtig verspreid is over verschillende vestigingsplaatsen zonder onderlinge concurrentie.

Minder centra die elk meer slagkracht hebben zullen beter in staat zijn een transparant aanbod bij potentiële cursisten, inbegrepen doelgroepen, bekend te maken, om samenwerking aan te gaan met essentiële partners zoals de Huizen van het Nederlands, de VDAB en gemeenten.

Er zijn daarbij twee begeleidende maatregelen genomen : het overhevelen tussen centra van punten en een overgangsregeling voor boventallige directies. Vanaf 1.9.2019 worden de middelen die vrijkomen na het einde van een aanstelling van een personeelslid dat voor de fusie directeur was, geïntegreerd in het nieuw financieringssysteem voor het volwassenenonderwijs.

Na de regelgeving over de schaalvergroting is een volgende stap de nieuwe berekening van de financiering voor de CVO's. Na het afsluiten van de onderhandelingen heeft de overheid zich geëngageerd om, in het kader van de nieuwe financiering van het volwassenenonderwijs die ingaat vanaf 1 september 2019, stimuli te voorzien voor die centra of samenwerkingsverbanden die nog verder inzetten op schaalvergroting vanaf een minimale norm die door de regering bij de tweede principiële goedkeuring van dit ontwerp van decreet wordt bepaald. Hier wordt een minimale norm van 850.000 uren-cursist voorgesteld.

Onder samenwerkingsverbanden verstaat de onderwijsoverheid de samenwerking tussen centra onder eenzelfde schoolbestuur of tussen centra waarbij de schoolbesturen samenwerken in een samenwerkingsverband. De stimuli zullen gelijk zijn voor beide samenwerkingsmodellen.

Ambten basiseducatie

Op 1 januari 2018 treedt het decreet rechtspositie basiseducatie in werking. De overgang naar een onderwijsstatuut betekent dat de personeelsleden in de basiseducatie niet meer worden tewerkgesteld in een functie maar, conform de andere onderwijsniveaus, aangesteld of vastbenoemd worden in een ambt. Daaruit volgt dat er in het decreet volwassenenonderwijs geen verwijzing meer kan staan naar functie, maar moet het woord “functie” worden vervangen door het woord “ambt”.

NT2 Zomeraanbod

De Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen omwille van de rechtspositieregeling van het onderwijzend personeel niet met reguliere middelen een aanbod in de zomervakantie organiseren. Maar om te vermijden dat inburgeraars die zich in de periode april - juni aanmelden, te lang moeten wachten op de start van een NT2-opleiding, voorziet de overheid sinds 2005 in aanvullende projectmiddelen voor de organisatie van zomeraanbod Nederlands tweede taal. Inmiddels is echter de taalvereiste voor inburgeraars verhoogd naar het niveau A2 en blijkt er ook een duidelijke vraag naar zomeraanbod voor de opleiding Latijns Schrift te zijn. Daarom wordt de beperking dat aanvragen voor zomeraanbod NT2 betrekking moeten hebben op de modules van niveau A1 (NT2-Breakthrough persoonlijk en NT2-Breakthrough publiek) opgeheven en kunnen met deze projectmiddelen alle opleidingen van het studiegebied Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 ingericht worden.

Hoger onderwijs

Raad voor betwistingen inzake studievoorgangsbeslissingen

Er zijn een aantal punten ingeschreven om de werking van de Raad te verduidelijken.

-De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe middelen aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen.

-De regelgeving voorziet in situaties waarbij er sprake is van een “automatische deliberatie” voor studenten die aan de tolerantievoorwaarden voldoen. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen vraagt in dit verband dat de onderwijsinstellingen een grondig onderzoek uitvoeren ingeval een dergelijk deliberatieverzoek aan hen wordt voorgelegd.

-Een studievoortgangsbeslissing is voortaan ook een individuele beslissing houdende de weigering tot inschrijving op basis van ontoereikend leerkrediet of een leerkrediet lager dan of gelijk aan 0, indien niet het gevolg van een algemene reglementaire bepaling.

Bestuurstaal

De termijn waarop de beheersing van het B2 niveau als bestuurstaal moet aangetoond worden, wordt verlengd tot uiterlijk 5 jaar na de aanstelling, met dien verstande dat er een verplicht integratietraject wordt ingevoerd waarin op het vlak van taalkennis binnen de 2 jaar minstens ERK-niveau A2 wordt bereikt.

Regeringscommissarissen

De huidige regelgeving voorziet in een opsplitsing van het toezicht over regeringscommissarissen exclusief toegewezen aan een universiteit of aan meerdere hogescholen. Het is nu de bedoeling te voorzien in de mogelijkheid om een combinatie van hogescholen en universiteiten toe te wijzen aan een regeringscommissaris.

Professionele bachelor en master.

Er wordt terug een rechtsgrond voorzien voor masteropleidingen na een professionele bacheloropleiding.

Op pensioenstelling

Op dit moment bepaalt de Codex Hoger Onderwijs dat een aanstelling en een benoeming van een personeelslid van een hogeschool of universiteit van rechtswege en zonder vooropzeg eindigt op het moment dat het personeelslid de leeftijdsgrens bereikt heeft of, als het bestuur hiermee instemt, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft.

Voor het zelfstandig academisch personeel bepaalt de wet van 4 augustus 1986 dat zij "op rust gesteld op het einde van het academiejaar tijdens hetwelk zij 65 jaar worden, of op een datum gelegen tussen hun 65ste verjaardag en het einde van het lopend academiejaar".

Voor de andere personeelsleden van de universiteiten en hogescholen bepaalt de Codex Hoger Onderwijs dat een aanstelling of benoeming van rechtswege en zonder vooropzeg eindigt op het moment dat het personeelslid de leeftijdsgrens bereikt heeft of, als het bestuur hiermee instemt, op het einde van het academiejaar waarin het personeelslid de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft.

De teksten zijn in die zin nu aangepast dat het principe dat voor het zelfstandig academisch personeel geldt, ook ingevoerd wordt voor het onderwijzend personeel van de hogescholen. Een personeelslid dat hierom vraagt, heeft het recht om tot het einde van het academiejaar verder te werken, zonder dat hiervoor de instemming van het instellingsbestuur nodig is.

Rechtspositie onderwijspersoneel

Rechtspositie basiseducatie

Aangezien de rechtspositie van de personeelsleden van de basiseducatie in een onderwijsstatuut wordt uitgewerkt, krijgen zij, net als alle andere personeelsleden, de mogelijkheid te genieten van de voor onderwijs voorziene verlofstelsels en de geldelijke rechtspositie.

Het is dan ook de bedoeling dat het toepassingsgebied van het politiekverlof wordt uitgebreid met de personeelsleden van de sector basiseducatie.

Het toepassingsgebied van de basisprincipes van het geldelijk statuut wordt uitgebreid naar het personeel van de basiseducatie.

Andere bepalingen

Fusie van CLB's

Een CLB kan enkel bij de start van een nieuwe omkaderingsperiode fuseren. Het wordt mogelijk gemaakt dat centra die willen fuseren dit kunnen, zonder dat hiervoor een nieuwe berekening van de omkadering moet gebeuren.

3. Budgettaire weerslag

De Inspecteur van Financiën heeft zijn advies verleend op 1 december 2016.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 22 december 2016

De wijzigingen en toevoegingen naar aanleiding van de adviezen van de verschillende adviesraden en van de onderhandelingen met de sociale partners, hebben geen effect op de budgettaire weerslag van het decreet betreffende het onderwijs XXVII.

4. Effecten op de lokale besturen

De wijzigingen in het voorontwerp van onderwijsdecreet XXVII hebben geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. Effect op het personeel

De wijzigingen in het voorontwerp van onderwijsdecreet XXVII hebben geen gevolgen voor het personeelsbestand van de Vlaamse Gemeenschap of van het Vlaams Ministerie van Onderwijs, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor Bestuurszaken niet dient gevraagd te worden.

6. Regelgeving

Er wordt een effectenrapport (JOKER) opgesteld op basis van de artikelen die nu met het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVII worden voorgelegd.

7. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVII en de bijbehorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs te machtigen om over dit voorontwerp van decreet:
 - 2.1. een advies in te winnen bij de Raad van State met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (30 dagen);
 - 2.2. onder voorbehoud van het advies van de Raad van State en de goedkeuring door het Vlaamse Parlement de dringende bepalingen en bijhorende engagementen te communiceren met de betrokken onderwijsactoren.

Vice-minister-president,
Vlaams minister van Onderwijs,
Hilde CREVITS

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS